

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Παιδεία: Μεταρρυθμίσεις με συναίνεση και επιστημονική τεκμηρίωση

Άρθρο του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού Κώστα Καδή

Η εισαγωγή μεταρρυθμίσεων στον τομέα της παιδείας παρουσιάζει σημαντικές ιδιαιτερότητες. Κάθε μεταρρύθμιση αφορά χιλιάδες επηρεαζόμενους (μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς κ.ά.), ενώ η ανάπτυξη και εφαρμογή τους αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία. Οι όποιες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες απαιτούν χρόνο για να σχεδιαστούν, να τεθούν σε διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, να λάβουν (όπου απαιτείται) τη μορφή νομοθετικού κειμένου, να συζητηθούν στη Βουλή και αφού εγκριθούν να εφαρμοστούν για μια περίοδο ικανής διάρκειας για να δείξουν τα θετικά τους αποτελέσματα. Ως εκ τούτου, είναι κρίσιμης σημασίας, οι μεταρρυθμίσεις αυτές να είναι καλά σχεδιασμένες και επιστημονικά τεκμηριωμένες και να συγκεντρώνουν τη μέγιστη δυνατή συναίνεση, ώστε να μην παρατηρείται το φαινόμενο μια κυβέρνηση να «χτίζει» και η επόμενη να «γκρεμίζει», που έχει ως αποτέλεσμα την παρέλευση πολύτιμου χρόνου, χωρίς να αντιμετωπίζονται οι αδυναμίες και στρεβλώσεις του εκπαιδευτικού συστήματος.

Το γεγονός αυτό έγινε εξ αρχής κατανοητό από την παρούσα κυβέρνηση, η οποία τόλμησε να αντιμετωπίσει μια σειρά από χρονίζουσες αδυναμίες του εκπαιδευτικού μας συστήματος με επιστημονική τεκμηρίωση και με τη μέγιστη δυνατή συναίνεση. Προτάσεις πολιτικής κεντρικής σημασίας υποστηρίζονταν από επιστημονικές επιτροπές, στις οποίες κατά κανόνα συμμετείχαν καταξιωμένοι πανεπιστημιακοί, τεχνοκράτες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και μάχιμοι εκπαιδευτικοί. Επίσης, όλες οι προτάσεις πολιτικής συζητούνταν με τους εμπλεκόμενους φορείς, ώστε να εξασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή συναίνεση και αποδοχή. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι, **σε μια περίοδο που η Κυβέρνηση δεν υποστηριζόταν στη Βουλή από κοινοβουλευτική πλειοψηφία, έγινε κατορθωτό να εγκριθούν, με μεγάλη μάλιστα πλειοψηφία ή και ομόφωνα,**

μια σειρά από σημαντικότερες πολιτικές που επηρεάζουν άμεσα όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης στην Κύπρο.

Ενδεικτικά μόνο παραδείγματα τέτοιων πολιτικών που εγκρίθηκαν και τίθενται ήδη σε εφαρμογή είναι:

- Η έγκριση και εφαρμογή, μετά από συζητήσεις 34 χρόνων, νέας νομοθεσίας που εισάγει ένα νέο, αδιάβλητο και αξιοκρατικό σύστημα διορισμών στην εκπαίδευση. Η έγκριση της συγκεκριμένης νομοθεσίας από τη Βουλή έγινε χωρίς καμία αρνητική ψήφο. Τον ερχόμενο Σεπτέμβριο αναμένεται ο διορισμός των πρώτων εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα ενταχθούν στο εκπαιδευτικό σύστημα με βάση τις γνώσεις, τις δεξιότητες, τις εμπειρίες και τα προσόντα τους.
- Η νέα νομοθεσία που διασφαλίζει την έγκαιρη στελέχωση των σχολείων μας. Η νομοθεσία αυτή διαφοροποίησε τα χρονοδιαγράμματα των εργασιών, από τις οποίες εξαρτάται η στελέχωση, αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά, όπως έχει ήδη αποδειχθεί από την πρώτη κιόλας χρονιά εφαρμογής της, ένα διαχρονικό πρόβλημα του εκπαιδευτικού μας συστήματος.
- Η έγκριση των νέων Κανονισμών που εκσυγχρονίζουν συνολικά τη λειτουργία των Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης. Οι κανονισμοί αυτοί ουσιαστικά συνδιαμορφώθηκαν από τους άμεσα ενδιαφερόμενους φορείς: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, εκπαιδευτικούς, οργανωμένους γονείς και μαθητές, διευθυντές σχολείων. Οι πρώτες πρόνοιες των νέων κανονισμών που εφαρμόστηκαν, έχουν ήδη δείξει θετικά αποτελέσματα. Με τον ίδιο τρόπο, διαμορφώθηκαν και αναμένεται σύντομα να εγκριθούν από τη Βουλή οι νέοι Κανονισμοί Λειτουργίας Σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης.
- Η έγκριση της νομοθεσίας που εκσυγχρονίζει τον θεσμό των Παγκυπρίων Εξετάσεων, η οποία αναμένεται να εφαρμοστεί από την επόμενη σχολική χρονιά.
- Η έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και η εφαρμογή, με τη συναίνεση και τη σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων φορέων, της νέας δομής του σχολικού προγράμματος σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Ιδιαίτερα σημαντικό κρίνεται το γεγονός ότι, μετά από πολλά χρόνια συζητήσεων καταργήθηκε επιτέλους ο προβληματικός θεσμός του Ενιαίου Λυκείου και διαμορφώθηκε ένα νέο, σύγχρονο Λύκειο με κατευθύνσεις επιλογής μαθημάτων σε τομείς αιχμής. Λειτουργήσαν επίσης για πρώτη φορά τα Αθλητικά και Μουσικά Γυμνάσια.

- Η έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο και η εφαρμογή, με τη συναίνεση και τη σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων φορέων, ενός ολοκληρωμένου πλαισίου για τη συνεχή επαγγελματική μάθηση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.
- Η ψήφιση, μετά από συζητήσεις σχεδόν δέκα χρόνων, του νόμου για τη δημιουργία του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης Ποιότητας, που αποτελεί σταθμό για τα θέματα της ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης της χώρας μας και αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στην υλοποίηση του στόχου να καταστεί η Κύπρος διεθνές εκπαιδευτικό κέντρο.
- Η έγκριση της νομοθεσίας που δίνει τη δυνατότητα στα δημόσια Πανεπιστήμια να προσφέρουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, προγράμματα σπουδών στην Αγγλική γλώσσα, μια δυνατότητα που επίσης συμβάλλει στη διεθνοποίηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου.
- Η ομόφωνη επικύρωση από τη Βουλή μιας σειράς συμφωνιών που έχουμε υπογράψει ή θα υπογράψουμε μέσα στο επόμενο διάστημα με άλλες χώρες, είτε για αμοιβαία αναγνώριση τίτλων σπουδών, είτε για ευρύτερη συνεργασία στα θέματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι πιο πάνω ενέργειες, μαζί με άλλα μέτρα που έχουν ληφθεί, έχουν ήδη συμβάλει στην ουσιαστική αύξηση των φοιτητών από το εξωτερικό. Όταν αναλάμβανε η παρούσα κυβέρνηση, ο αριθμός των ξένων φοιτητών που φοιτούν στην Κύπρο ήταν περίπου 8000 και σήμερα ξεπερνά τις 21000.
- Η νομοθεσία για εξορθολογισμό του πλαισίου παροχής φοιτητικής μέριμνας, το οποίο έχει καταστεί πιο δίκαιο και λιγότερο γραφειοκρατικό. Με αυτό τον τρόπο νοικοκυρεύτηκε άλλη μια πολιτική που λειτουργούσε με πολλές στρεβλώσεις και δόθηκε η δυνατότητα εφαρμογής μιας σειράς πρόσθετων στοχευμένων μέτρων για φοιτητές που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες.
- Μέσα από συναινετικές διαδικασίες, τη συνεργασία του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με την Επιτροπή Παιδείας της Βουλής και τις συντονισμένες τους κινήσεις προς την Ελληνική Κυβέρνηση και τη Βουλή των Ελλήνων, επιλύθηκαν χρονίζοντα προβλήματα που αντιμετώπιζαν Κύπριοι φοιτητές στην Ελλάδα, όπως το θέμα των μετεγγραφών από ένα Ελληνικό Πανεπιστήμιο σε άλλο και η πρόσβαση στα ελληνικά

πανεπιστήμια Κυπρίων αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με Ελληνική καταγωγή, μέσω των παγκυπρίων εξετάσεων.

Κλασσικό παράδειγμα μιας νέας πολιτικής κορυφαίας σημασίας που στηρίζεται στην επιστημονική τεκμηρίωση και συγκεντρώνει καθολική συναίνεση αποτελεί και η σύσταση της Κυπριακής Ακαδημίας Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών, που αποτελεί πλέον το ανώτατο πνευματικό ίδρυμα του τόπου. Από όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς έγινε αποδεκτό ότι η Ακαδημία μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην αναβάθμιση του επιστημονικού και πολιτιστικού γίγνεσθαι στην Κύπρο, καθώς και την εκπροσώπησή της σε διεθνή επιστημονικά σώματα και κέντρα λήψης αποφάσεων. Το νομοσχέδιο που διέπει την ίδρυση και λειτουργία της Ακαδημίας ετοιμάστηκε με τη συνδρομή τεσσάρων κορυφαίων ακαδημαϊκών συμπατριωτών μας, μετά από διαβούλευση με κάθε ενδιαφερόμενο. Με τη συνεργασία της Νομικής και Ελεγκτικής Υπηρεσίας του κράτους και μετά από εποικοδομητική συζήτηση με όλα τα μέλη της Επιτροπής Παιδείας της Βουλής, εγκρίθηκε ομόφωνα από την ολομέλεια της Βουλής, σε μια περίοδο μάλιστα που χαρακτηρίζεται από πόλωση λόγω των επερχόμενων Προεδρικών Εκλογών. Η στάση των πολιτικών κομμάτων σε αυτό το θέμα χαρακτηρίζεται από ωριμότητα και δημιουργεί αισιοδοξία για το μέλλον.

Με αφορμή τα πιο πάνω, θα πρέπει να αποδοθεί η δέουσα αναγνώριση σε όλους τους Ακαδημαϊκούς, Πανεπιστημιακούς, Τεχνοκράτες του Υπουργείου και μάχιμους εκπαιδευτικούς που συνέβαλαν στη διαμόρφωση των πολιτικών μας κατά τα τελευταία χρόνια. Ευχαριστίες οφείλουμε και στους ενδιαφερόμενους για κάθε πολιτική φορείς και οργανωμένα σύνολα, με τους οποίους καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια, ώστε να φτάνουμε σε όσο το δυνατό πιο συναινετικές λύσεις. Τέλος, για τη διαμόρφωση των νέων πολιτικών και ιδιαίτερα αυτών που απαιτούν νομοθετική ρύθμιση, οφείλουμε ευχαριστίες στη Νομική Υπηρεσία και σε όλα τα μέλη της κοινοβουλευτικής επιτροπής παιδείας και τα πολιτικά κόμματα που με τις δημιουργικές τους απόψεις συνέβαλαν σε αρκετές περιπτώσεις στη βελτίωση των νομοθετημάτων και στην επικράτηση συναινετικών προσεγγίσεων. Ευελπιστούμε ότι τα θέματα της Παιδείας θα μείνουν έξω από οποιεσδήποτε προεκλογικές σκοπιμότητες, ώστε να μπορέσουμε όλοι μαζί να οικοδομήσουμε πάνω σε αυτά που έχουν επιτευχθεί για μια καλύτερη παιδεία στον τόπο μας.

